

**Likabehandlingsplan
&
Plan mot kränkande behandling**

**Sandgårdskolan
2016**

Innehållsförteckning

Verksamhetsformer som omfattas av planen	5
Vår vision	5
Planens giltighetstid	5
Delaktighet	5
<i>Elevernas delaktighet</i>	5
<i>Vårdnadshavarnas delaktighet</i>	6
<i>Personalens delaktighet</i>	6
<i>Förankring av planen</i>	6
Utvärdering	6
<i>Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats</i>	6
<i>Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan</i>	6
<i>Resultat av utvärderingen av fjolårets plan</i>	7
<i>Årets plan ska utvärderas senast</i>	7
<i>Beskriv hur årets plan ska utvärderas</i>	7
<i>Ansvarig för att årets plan utvärderas</i>	7
Främjande insatser	7
<i>Främja arbetet för nolltolerans mot kränkande behandling</i>	7
<i>Främja tillhörighet och gemenskap</i>	8
Kartläggning	9
Förebyggande åtgärder	10
<i>Att skapa trygghet i relationen mellan personal och elev</i>	10
<i>Att skapa en skola där alla känner sig trygga oavsett var de befinner sig.</i>	10
<i>Att motverka förekomsten av könsdiskriminering.</i>	11
Rutiner för akuta situationer	12
<i>Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till</i>	12

<i>Åtgärder för kränkande behandling</i>	13
<i>Dokumentation</i>	14
<i>Rutiner vid misstänkt kränkande särbehandling</i>	15
<i>Dokumentation</i>	16
<i>Insatser av likabehandlingsteamet</i>	16
<i>Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal</i>	17
Bilaga 1 Begrepp	18
Bilaga 2 Styrdokument	20
Bilaga 3 Dokumentationsmallar	21
<i>Anmälan vid misstänkt fall av kränkande behandling</i>	21
<i>Samtal med elev utsatt för kränkande särbehandling</i>	22
<i>Kartläggningssamtal</i>	23
<i>Uppföljningsamtal med elev utsatt för kränkande särbehandling</i>	24
<i>Allvarssamtal</i>	25
<i>Uppföljning av allvarssamtal</i>	26
Bilaga 4 Skolans regler	27

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola

Ansvariga för planen

Rektor Marika Andersson

Vår vision

Sandgårdskolan ska vara:

Skolan som sjuder av liv och värme, engagemang, glädje och gemenskap.

Skolan där alla är delaktiga och tar ansvar.

Skolan där alla kan mycket och har lust att lära mer.

Skolan där det livslånga, livsvida lärandet aldrig tar slut.

Vision för likabehandlingsarbetet:

- Alla elever känner glädje, trygghet och motivation.
- Alla arbetar aktivt för att uppnå nolltolerans mot alla former av mobbning, rasism, trakasserier, diskriminering och kränkning mellan elever och mellan personal och elever.
- Alla arbetar aktivt med att skapa goda relationer och större förståelse för varandra i klassen, i arbetslaget och på skolan som helhet.
- Alla tar ansvar för såväl fysisk som psykisk arbetsmiljö.

Planens giltighetstid

Planen gäller från

2016-01-31

Planen gäller till

2017-01-31

Delaktighet

Elevernas delaktighet

Eleverna är delaktiga i arbetet för likabehandling genom vårt dagliga arbete kring värdegrunden som en del i vårt uppdrag enligt LGR11.

Varje år hålls en verksamhetsdag med fokus på värdegrunden och likabehandling. Där är eleverna med och diskuterar det som är viktigt för att främja likabehandling samt förebygga kränkningar och diskriminering. Diskussionerna utgår från FN:s barnkonvention, skollagen, skolans vision samt de sju diskrimineringsgrunderna.

Vid kartläggning av nuläget deltar eleverna genom enkäter.

Klassernas representanter har utvärdering tillsammans med rektor.

Elevrådet samt eleverna i likabehandlingsteamet utvärderar likabehandlingsplanen innan fastställande.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Innan fastställande får vårdnadshavarnas representanter i skolrådet granska och utvärdera planen. Den färdiga planen publiceras på skolans hemsida.

Personalens delaktighet

All pedagogisk personal är delaktig i arbetet för likabehandling genom det dagliga arbetet kring värdegrunden som en del i vårt uppdrag enligt LGR11.

Personalen deltar i kartläggningen av nuläget genom enkäter och gruppdiskussioner utifrån samtliga enkätsvar. All personal bör vara delaktig genom utvärdering av tidigare års likabehandlingsplan. Kommentarer och anmärkningar lämnas till likabehandlingsteamet som sedan formulerar planen.

Personalen är också delaktig och fungerar som diskussionsledare under den årliga verksamhetsdagen kring värdegrund och likabehandling.

Likabehandlingsteamet har representanter från samtliga arbetslag samt skolans kurator.

Förankring av planen

Eftersom det är av stor vikt att all personal är väl insatta i likabehandlingsarbetet läggs konferenstid på att implementera planen efter fastställandet.

Mentorerna går igenom och förankrar likabehandlingsplanen hos eleverna på mentorstiden. Dessutom arbetar vi mer ingående med planen i elevrådet och likabehandlingsteamet (elever och personal). Eleverna blir väl insatta i gällande rutiner kring planen.

Den färdiga planen publiceras på skolans hemsida samt tas upp på föräldramöte.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Utvärderingen av planen gjordes på en studiedag där elevrepresentanter i likabehandlingsteamet deltog. Denna utvärdering genomfördes utifrån gruppdiskussioner där planen lästes igenom och kommentarer och anmärkningar gavs till likabehandlingsteamets ansvariga. Samtlig personal tog också del av enkätsvar och höll diskussioner utifrån dessa. Vi har för avsikt att fortsätta involvera vårdnadshavare vid skolrådsmöten samt elever i elevrådet och likabehandlingsteamet.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Skolledning och personal samt elevgrupper i elevråd och likabehandlingsteam. Vi har för avsikt att fortsätta involvera vårdnadshavare vid skolrådsmöten samt elever i elevrådet och likabehandlingsteamet.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Planen fungerar bra och vi behöver endast göra mindre korrigeringar för att bättre spegla det faktiska arbetet.

Vi behöver arbeta med hur samtlig personal inte bara pedagogisk personal blir involverad i likabehandlingsarbetet. Samtlig personal skall vara väl instats i likabehandlingsarbetet.

Årets plan ska utvärderas senast

2016-12-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen kommer att utvärderas genom enkätundersökningar samt vid skolrådsmöte, APT och elevrådsmöte där också likabehandlingsteamets elever och personal medverkar. Klassrepresentanter för samtliga klasser kommer att ha utvärdering av skolans verksamhet direkt med rektor Marika.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor Marika Andersson

Främjande insatser

Främja arbetet för nolltolerans mot kränkande behandling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Skolans mål är enligt Lgr11 kap 1 att "Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla."

Utvärdering och uppföljning sker löpande samt vid verksamhetsdagen i oktober/november.

Insats

All personal arbetar med att skapa positiva attityder och god stämning i klassen och på skolan.

All personal föregår med gott exempel och vet hur man ska arbeta för att skapa goda relationer och ömsesidig respekt.

Ett kontinuerligt värdegrundsarbete bedrivs under mentorstid.

Normkritiskt pedagogisk arbete kring kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och socioekonomisk bakgrund bedrivs inom ramen för kursplanerna i de olika ämnena.

Skolans personal tillsammans med elevrådet genomför gemenskapsfrämjande aktivitetsdagar under året, såsom maskerader och julaktiviteter.

Elevens val hålls under totalt fem skoldagar utspridda över läsåret. Aktiviteterna bedrivs över hela skolan, dvs årskurser blandas. Här ges stora möjligheter att lära känna varandra över årskursgränser.

Likabehandlingsteamet träffas regelbundet och analyserar nuläget och pågående ärenden. Likabehandlingsteamet har kontinuerlig fortbildning i hantering av kränkande behandling.

Personal är schemalagda i elevutrymmen för att skapa lugn och bygga relationer.

Ansvarig

All personal.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret.

Främja tillhörighet och gemenskap

Områden som berörs av insatsen

Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Skolans mål är enligt Lgr11 kap. 1 att "Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla."

Uppföljning och utvärdering sker löpande samt vid verksamhetsdagen i december.

Insats

All personal arbetar med att skapa positiva attityder och gott klimat i klassen och på skolan.

All personal föregår med gott exempel och vet hur de

ska arbeta för att skapa goda relationer och ömsesidig respekt.

Ett kontinuerligt värdegrundsarbete bedrivs under mentorstid.

Normkritiskt pedagogiskt arbete kring kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och socioekonomisk bakgrund bedrivs inom ramen för kursplanerna i de olika ämnena.

Skolans personal tillsammans med elevrådet genomför gemenskapsfrämjande aktivitetsdagar under året, såsom maskerader och julaktiviteter.

Elevers val hålls under totalt fem skoldagar utspridda över läsåret. Aktiviteterna bedrivs över hela skolan, dvs årskurser blandas. Här ges stora möjligheter att lära känna varandra över årskursgränser.

Ansvarig

All personal.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Vi genomför enkätundersökningar för att ta reda på hur eleverna mår, hur elever och personal upplever skolan och vad som upplevs som brister och styrkor i verksamheten.

Statistik från frånvarorapporteringen används som underlag för att upptäcka elever som eventuellt far illa.

I kartläggningen ingår också det samlade intryck som vi får från likabehandlingsteamet, elevrådet samt daglig verksamhet.

Borås Stads klimatundersökning görs under våren.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har svarat på enkäterna samt deltagit i klassvisa diskussioner, elevråd och likabehandlingsteam.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har svarat på enkäterna samt deltagit i diskussioner på studiedag, konferenser och med likabehandlingsteamet.

Resultat och analys

Enkäterna visar att de allra flesta av eleverna känner trygghet, studiero, att pojkar och flickor behandlas lika samt att de får en god utbildning.

Nedan följer de brister som framkom av undersökningarna:

Det finns platser på och runt skolan där eleverna känner sig otrygga.

En del elever upplever att det inte alls finns vuxna ute på rasterna.

Många elever tycker att vi inte tillrättavisar tjejer och killar på samma sätt.

Elever upplever en otrygghet när obehöriga elever kommer in i klassrummet under lektionstid.

Förebyggande åtgärder

Att skapa trygghet i relationen mellan personal och elev

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

All personal ska känna sig trygg i att tillrättavisa alla elever. Utvärdering sker genom medarbetarenkäten. Resultatet av detta lyfts på APT.

Åtgärd

- Vi jobbar med schemabrytande aktiviteter, såsom elevens val, aktivitetsdagar, friluftsdagar mm, där personal får möjlighet att lära känna andra elever än dem det träffar i den dagliga undervisningen.
- Vi ser över personalens schemalagda tid i elevutrymmen, då det är viktigt att i största möjliga mån går två och två. Dessutom ska personalen använda tiden till att bygga relationer.

Motivera åtgärd

Om personal som har en relation till en elev är det lättare att tillrättavisa honom/henne.

Ansvarig

Rektor Marika Andersson

Datum när det ska vara klart

2017-01-31

Att skapa en skola där alla känner sig trygga oavsett var de befinner sig.

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling.

Mål och uppföljning

Det ska inte finnas platser på skolans område där elever känner sig otrygga.

Utvärdering sker vid enkätundersökningarna.

Åtgärd

- Personal ska cirkulera och röra sig på hela skolans område.
- Elever i likabehandlingsteamet och elevrådet redogör för klimatet på skolan och berättar om eventuella riskområden.

Motivera åtgärd

I elevenkäten har det framkommit att det finns platser på och runt skolan som känns otrygga. De tycker också att det är svårt att veta vilka vuxna som ska befinna sig i elevutrymmena.

Ansvarig

All personal.

Datum när det ska vara klart

2017-01-31

Att motverka förekomsten av könsdiskriminering.

Områden som berörs av åtgärden

Kön.

Mål och uppföljning

Det ska inte förekomma könsdiskriminering i verksamheten. Utvärdering sker genom elevenkäterna.

Åtgärd

Ämnet lyfts och aktualiseras vid lagkonferenser och APT för att hålla värdegrunden levande.

Motivera åtgärd

Det har framkommit i elevenkäten att eleverna upplever orättvisor i hur elever, beroende på kön, blir tillrättavisade.

Ansvarig

All personal.

Datum när det ska vara klart

2017-01-31

Rutiner för akuta situationer

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

Elever vänder sig till mentor, medlem i likabehandlingsteamet eller annan vuxen på skolan.
Vårdnadshavare vänder sig i första hand till mentor och i andra hand till rektor.

Åtgärder för kränkande behandling

	Åtgärd	Ansvarig	Tid
1	I akut situation reagerar den vuxne omedelbart och skiljer inblandade elever åt. Den vuxne säkerställer elevernas säkerhet. Vid fysisk skada kontaktas skolsyster för omhändertagande och dokumentation. Elevernas mentorer kontaktas. Dessa pratar med inblandade elever och dokumenterar samtalen liksom annan information som framkommer (t.ex. kränkningar i form av klotter eller via e-post, sms etc.).	Den ingripande vuxne. Mentor.	Omedelbart.
2	Om något inträffat som är av sådan art att det riskerar att falla under brottsbalken, kontaktas de inblandade elevernas föräldrar av respektive elevs mentor och skolledningen kontaktas. Händelsen dokumenteras. Eventuella skador fotograferas. Elektroniska hot eller andra kränkningar skrivs ut/kopieras (t.ex. e-post, sms, mms etc.). Respektive elevs föräldrar hämtar sitt barn och har samtidigt ett samtal om det inträffade. Därefter kontaktas polisen och det görs en anmälan om rektorn anser det nödvändigt.	Mentorer kontaktar föräldrarna. Mentorerna ser till att skolledningen blir informerad. Skolledningen gör en ev. anmälan.	Samma dag.
3	Uppföljning sker dagen efter hos rektor där elev och mentor medverkar. Syftet är att säkerställa säkerheten under dagen. Vid behov rekommenderas samtal med kurator för elev, elever och/eller föräldrar. Kan man misstänka att händelsen är ett led i ett mer systematiskt trakasserande kontaktas likabehandlingsteamet som börjar jobba från punkt 2 i Rutiner för misstänkt kränkande särbehandling.	Rektor.	Dagen efter.

Dokumentation

Ingripande vuxen dokumenterar sin upplevelse. Mentor och rektor dokumenterar sina samtal enligt särskild blankett/formulär (se bilaga 3) så att hela processen kan rekonstrueras. Denna/dessa samt övrig dokumentation (fotografier, e-post, sms etc.) förvaras i ett för likabehandlingsteamet, EHT och rektor gemensamt fack i personalrummet.

Rutiner vid misstänkt kränkande särbehandling

	Åtgärd	Ansvarig	Tid
1	När kränkande behandling eller misstänkt kränkande behandling kommer till mentorns/ skolans kännedom, pratar mentorn med den utsatte och dokumenterar samtalet. Mentorn dokumenterar även meddelanden, bilder etc. som skickats/spridits elektroniskt (e-post, sms, mms etc.)	Elevens mentor.	Samma dag.
2	Vid misstänkt kränkande särbehandling/ mobbning kopplas likabehandlingsteamet in. Teamet utser två representanter som är ansvariga för fallet. Dessa sätter igång utredningen genom att samla in information från mentor och andra berörda.	Mentor kontaktar likabehandlingsteamet.	Samma dag.
3	Teamet samtalar med den utsatta och gör sedan en bedömning om de ska gå vidare med ärendet som ett fall av kränkande särbehandling. Om ny information tillkommer dokumenteras denna på lämpligt sätt.	Likabehandlingsteamet.	Skyndsamt. Helst samma dag.
4	Kränkande särbehandling konstateras och undervisande lärare informeras om att elev/ elever kommer att hämtas för samtal. Enskilda samtal hålls med förövaren/ förövarna. Samtalen dokumenteras. Eleverna får chansen att gå hem och berätta vad som hänt. Teamet informerar respektive elevs mentor som kontaktar hemmet.	Likabehandlingsteamet.	Skyndsamt. Helst samma dag.
5	Hemmen underrättas.	Mentor.	Skyndsamt. Helst samma dag.
6	Behandlingssamtal/uppföljningssamtal.	Likabehandlingsteamet.	Inom två veckor.
7	Om den kränkande särbehandlingen/ mobbningen ej upphör, trots upprepade samtal kontaktas hemmet och ett möte anordnas där skolledningen informerar om andra åtgärder som kan vara aktuella, t ex en polisanmälan eller en anmälan till IFO. I samtliga fall skall områdeschefen informeras.	Skolledning.	Skyndsamt.

Dokumentation

Samtalen dokumenteras enligt särskild blankett/formulär (se bilaga 3) så att hela processen kan rekonstrueras. Denna/dessa samt övrig dokumentation (fotografier, e-post, sms etc.) förvaras i ett för likabehandlingsteamet, EHT och rektor gemensamt fack i personalrummet. Utsedd medlem ur likabehandlingsteamet ansvarig.

Insatser av likabehandlingsteamet

Eftersom insatser av likabehandlingsteamet bör ske skyndsamt måste arbetslaget ha en beredskap. Lektionslediga kollegor måste gå in och hjälpa till med de lektioner som medlemmar ur likabehandlingsteamet måste lämna. Lektioner får bara i undantagsfall ställas in.

Om möjligheten finns till vikarie kan en sådan anlitas om teamet beräknar att många samtal krävs. Det är viktigt att skolledningen hålls informerad om teamets arbete.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

	Åtgärd	Ansvarig	Tid
1	När kränkande behandling eller misstänkt kränkande behandling kommer till mentorns/skolans kännedom, pratar mentorn med den utsatte och dokumenterar samtalet. Mentorn rapporterar vidare till rektor.	Elevens mentor.	Samma dag.
2	Rektor vidtar lämpliga åtgärder.	Rektor.	Skyndsamt.

Bilaga 1 Begrepp

Diskriminering

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering som har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vi har valt att också se socioekonomisk bakgrund som en grund för diskriminering. Med detta begrepp menar vi diskriminering utifrån ekonomiska förutsättningar.

Diskrimineringsgrunderna definieras av DO på följande vis:

Kön

Om du har blivit diskriminerad av skäl som har samband med kön kan du anmäla detta. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsidentitet eller könsuttryck

I diskrimineringslagen står att diskriminering som har samband med *könsöverskridande identitet eller uttryck* är förbjuden. Med det menas personer med en könsidentitet eller ett könsuttryck som hela tiden eller periodvis skiljer sig från könsnormen, exempelvis transvestiter eller intersexuella.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen *könsidentitet eller könsuttryck*. Alla människor har könsidentitet och könsuttryck, inte bara transpersoner. Med könsidentitet eller könsuttryck menar Diskrimineringsombudsmannen en persons identitet eller uttryck i form av kläder, kroppsspråk, beteende eller annat liknande förhållande med avseende på kön.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt lagen en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Alla kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering – samer, romer, personer med svensk, somalisk, bosnisk etnisk tillhörighet och så vidare. Den etniska tillhörigheten bygger på självidentifikation. Det är alltså individen själv som definierar sin eller sina etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Alla som har en religion eller en annan trosuppfattning omfattas av skyddet mot diskriminering, exempelvis muslimer, kristna, buddister och ateister.

Funktionsnedsättning

I diskrimineringslagen står att diskriminering som har samband med *funktionshinder* är förbjuden. Med det menas enligt lagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en människas funktionsförmåga. De kan bero på skador eller sjukdomar, som fanns vid födseln, har uppstått senare eller förväntas uppstå.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppet *funktionsnedsättning*. Funktionsnedsättning beskriver nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är. Diskrimineringsombudsmannen

anser att ett funktionshinder snarare är något som uppstår i en miljö som ställer upp hinder för personer med funktionsnedsättning.

Funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel allergier, dyslexi, hörsel och synskador med mera. Andra kan förväntas bli ett hinder i samhället i framtiden som till exempel HIV, cancer eller Multipel Skleros (MS). Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Du är alltså även skyddad av lagen även om du har en mindre omfattande funktionsnedsättning.

Sexuell läggning

Homosexuella, heterosexuella och bisexuella kan anmäla diskriminering som har samband med sexuell läggning.

Ålder

Med ålder menas enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder, kan anmäla diskriminering som har samband med ålder.

(www.do.se, 2013-01-16)

Kränkande behandling

När en eller flera personer förolämpar någon med ord eller handling.

Kränkningar kan vara:

- *Fysiska* (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- *Verbala* (t.ex. att bli hotad eller kallad hora)
- *Psykosociala* (t.ex. att bli utsatt för utanförskap, ryktesspridning)
- *Text- och bildburna* (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms)

Mobbning:

Förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen, vilket skiljer mobbning från andra former av kränkande behandling. Vidare råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Bilaga 2 Styrdokument

Skollagen 2010:800, kapitel 6.

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/#K6

Diskrimineringslagen 2008:567

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567/

Lgr11, kapitel 1.

http://www.skolverket.se/forskola-och-skola/grundskoleutbildning/laroplaner/grundskolan/laroplan/curriculum.htm?code=GRGRLAR01&tos=COMPULSORY_SCHOOL&a=1#anchor_1

Barnkonventionen

<http://www.unicef.se/barnkonventionen>

Bilaga 3 Dokumentationsmallar

Anmälan vid misstänkt fall av kränkande behandling

Anmält av:	Till:
Datum:	Ärendet handläggs av: 1. 2.
Inblandade (namn och klass):	
Kort beskrivning:	
Beslut: Ärendet bedöms som ett fall av kränkande särbehandling. Följande åtgärder kommer att vidtagas: Ärendet bedöms inte som ett fall för likabehandlingsteamet. Ärendet kommer att följas upp enligt följande:	
Dokumenterat av: Datum:	

Samtal med elev utsatt för kränkande särbehandling

Elev:	Klass:
Datum:	Samtalet hålls av: 1. 2.
Elevens uppfattning om sin situation:	
Vem/vilka utför den kränkande behandlingen?	
Var och när sker den kränkande behandlingen?	
Har eleven berättat för sin vårdnadshavare om den kränkande behandlingen?	
Överenskommelse med den utsatta eleven om följande åtgärder:	
Datum för uppföljningssamtal:	
Ovanstående information har delgivits den utsatta elevens vårdnadshavare. Datum:	
Synpunkter från elevens vårdnadshavare:	
Dokumenterat av: Datum:	

Kartläggningssamtal

Elev:	Klass:
Datum:	Samtalet hålls av: 1. 2.
Elevens uppfattning om situationen:	
Övrigt:	
Dokumenterat av: Datum:	

Uppföljningsamtal med elev utsatt för kränkande särbehandling

Elev:	Klass:
Datum:	Samtalet hålls av: 1. 2.
Elevens uppfattning om sin situation:	
Överenskommelse med den utsatta eleven om följande åtgärder:	
Datum för uppföljningssamtal:	
Ovanstående information har delgivits elevens vårdnadshavare. Datum:	
Synpunkter från elevens vårdnadshavare:	
Dokumenterat av: Datum:	

Allvarssamtal

Elev:	Klass:
Datum:	Samtalet hålls av: 1. 2.
Delge eleven den information som framkommit angående hans/hennes delaktighet i den kränkande behandlingen. Synpunkter från eleven:	
Eleven ska enligt överenskommelse göra följande för att stoppa den kränkande behandlingen:	
Datum för uppföljningssamtal:	
Ovanstående information har delgivits elevens vårdnadshavare. Datum:	
Synpunkter från elevens vårdnadshavare:	
Dokumenterat av: Datum:	

Uppföljning av allvarssamtal

Elev:	Klass:
Datum:	Samtalet hålls av: 1. 2.
Anser eleven att han/hon har fullföljt den överenskommelse som gjordes under allvarssamtalet?	
Eleven anser att följande kan bli bättre:	
Eleven ska enligt överenskommelse göra följande för att situationen ska bli bättre för alla inblandade:	
Datum för uppföljningssamtal:	
Övrigt:	
Ovanstående information har delgivits elevens vårdnadshavare. Datum:	
Synpunkter från elevens vårdnadshavare:	
Dokumenterat av: Datum:	

Bilaga 4 Skolans regler

Skolans regler

Du ska inte förstöra för dig själv eller andra.

Varje lärare bestämmer reglerna i sitt klassrum.